

SAKSUTSKRIFT

Arkivsak 09/03944
Arkivkode Blank;G20;&13
Saksbehandler Jan Audun Berntsen

Saksgang	Møtedato	Saksnr
Hovedutvalg helse og sosial	06.10.2009	20/09

Høring - ny forskrift (verdighetsgarantien) og endringer i kommunehelsetjenesteloven

Saken er fremmet etter prinsippet om fullført saksbehandling.
Følgende har vært medsaksbehandlere:
Mona-Elise Wirkola (kommuneområde helse, miljø og forebygging)

Vedlegg:

1. Høringsbrev fra helse- og omsorgsdepartementet av 29.06.2009
2. Høringsnotat - Verdighetsgarantien

Sammendrag:

Forslaget som er sendt ut på høring gjelder endringer i kommunehelsetjenesteloven og ny forskrift omtalt som *verdighetsgarantien*. Endringene er et ledd i å styrke eldres rett til et verdig tjenestetilbud, samt å presisere kommunens plikter innenfor eldreomsorgen ut over det som fremgår av kvalitetsforskriften. Forslagene vurderes å stemme godt overens med Sarpsborg kommunes overordnede mål for eldreomsorgen om kvalitet, trygghet og verdighet, uavhengig om man bor hjemme eller på institusjon. Kommunene vil gjennom de frie inntektene bli kompensert for merkostnader som følger av forslagene i lov og forskrift. Rådmannen foreslår at det gis tilslutning til høringsforslaget.

Utredning:

Forslaget som er sendt ut på høring gjelder endringer i kommunehelsetjenesteloven og ny forskrift omtalt som *verdighetsgarantien*. Endringene er et ledd i å styrke eldres rett til et verdig tjenestetilbud, samt å presisere kommunens plikter innenfor eldreomsorgen ut over det som fremgår av kvalitetsforskriften. Endringene vil etter departementets oppfatning styrke de eldres rettstilstand og medføre et forsterket tjenestetilbud til denne brukergruppen.

Departementet understreker samtidig at kommunenes plikt til å yte nødvendig helsehjelp vil være avgrenset til det som økonomi, tilgang til helsepersonell og utstyr gjør mulig. Det er ikke meningen med de nye bestemmelsene å pålegge kommunene en urimelig og urealistisk forpliktelse. Det er fortsatt opp til kommunene å avgjøre hvilket tilbud den enkelte skal få ut fra dennes behov sett i sammenheng med de tilbud og ressurser som kommunen har til rådighet.

Rettighetstenkningen og kravet til brukermedvirkning har stadig utviklet seg. Utviklingen har gått fra å betrakte brukeren som en passiv mottaker av tjenester, til å legge til rette for at brukeren er en aktiv, medvirkende mottaker. Dette stiller nye krav til tjenesteyterne. Kommunene forventes å kunne tilby et mer differensiert og individuelt tilpasset tilbud enn da kommunehelsetjenesteloven ble vedtatt i 1982.

Helsetilsynet i fylkene har gjennom sine tilsyn konstatert at det fortsatt er mye ugjørt når det gjelder kvalitet i de kommunale omsorgstjenestene. En særlig utfordring er knyttet til samhandlingen mellom tjenesteytere innenfor tjenester, mellom tjenester og mellom ulike nivåer. Også retten til å kunne beholde et privatliv, retten til selvbestemmelse, rett til individuelt tilpassede tjenester og mulighet for aktiv medvirkning står sentralt i arbeidet med å styrke kvaliteten i tjenestene.

Lovendring

Forslag til lovendring gjelder kommunehelsetjenestelovens § 2-1, der følgende endring foreslås i paragrafens annet ledd: *«Enhver har rett til et verdig tjenestetilbud når han eller hun har behov for det på grunn av sykdom, funksjonshemming, alder eller av andre årsaker.»*

Forskrift om verdig eldreomsorg

Forslaget til ny forskrift følger vedlagt. Forskriften utdypet og presiserer kvalitetsforskriften. Den understreker tjenestens verdigrunnlag og innhold. Nytt i forhold til kvalitetsforskriften er krav om at tjenestene skal legge til rette for at følgende hensyn ivaretas:

- En riktig og forsvarlig boform ut fra den enkeltes behov og tilstand
- Tilby samtaler om eksistensielle spørsmål
- Tilby lindrende behandling
- Adgang til å komme seg ut

Departementet er av den oppfatning at kommunenes mulighet til å avslå et tjenestetilbud med begrunnelse i ressursituasjon og tilgang på personell innskrenkes.

Miljømessige konsekvenser:

Forslaget til endringer i lov og forskrift presiserer rettigheten til tjenestetilbudet for eldre. Med dette vil eldres rettstilstand styrkes. Forslaget vurderes å stemme godt overens med Sarpsborg kommunes overordnede mål for eldreomsorgen om kvalitet, trygghet og verdighet, uavhengig om man bor hjemme eller på institusjon. Omsorgstjenestene i Sarpsborg vurderes ha et godt utgangspunkt for å oppfylle de kvalitetsmessige kravene som følger av foreslåtte endringer.

Økonomiske konsekvenser:

Departementet uttaler at det på nåværende tidspunkt er vanskelig å anslå samlede kostnader for det offentlige som følge av endringene. Departementet vil utrede slike konsekvenser nærmere. Kommunene vil gjennom de frie inntektene bli kompensert for merkostnader som følger av forslagene i lov og forskrift. Det legges til grunn at veksten i kommunenes frie inntekter vil muliggjøre dette. I tillegg vil regjeringen videreføre satsingene på tiltakene i Omsorgsplan 2015.

Rådmannens innstilling:

Sarpsborg kommune gir sin tilslutning til forslag til ny forskrift om verdighetsgaranti for eldreomsorgen og lovendring i kommunehelsetjenesteloven.

Behandling i Hovedutvalg helse og sosial 06.10.2009

Følgende representanter hadde ordet i saken: Dag Mysen (AP), Kristen Fredrik Stray (H).

Votering:

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Hovedutvalg helse og sosials vedtak:

Sarpsborg kommune gir sin tilslutning til forslag til ny forskrift om verdighetsgaranti for eldreomsorgen og lovendring i kommunehelsetjenesteloven.

Rett utskrift

Dato: 07.10.2009

Tore Kristiansen
Hovedutvalgssekretær